

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11337/2015-ERU

V Ostravě dne 17. prosince 2015

Č. j. 11337-3/2015-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-11337/2015-ERU s účastníkem řízení, právnickou osobou – **CENTROPOL ENERGY, a.s.**, se sídlem Vaničkova 1594/1, 400 01 Ústí nad Labem, IČ: 254 58 302 (dále též jen „účastník řízení“) – ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

I. Účastník řízení, právnická osoba – **CENTROPOL ENERGY, a.s.**, se sídlem Vaničkova 1594/1, 400 01 Ústí nad Labem, IČ: 254 58 302 – se tím, že v rozporu s ustanovením § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona jako držitel licence na obchod s elektřinou č. 140805731 nesplnil povinnost dodržovat parametry kvality dodávek elektřiny a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny ve smyslu ustanovení § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů, neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů zákazníkovi, [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE], písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny pro odběrné místo EAN [REDAKCE] doručené dne 9. dubna 2015, **dopustil spáchání správního deliktu dle ustanovení § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 91 odst. 13 písm. b) energetického zákona se účastník řízení za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 5 písm. d) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 41915.

III. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ustanovením § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hraďí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastník řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 41915.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 22. června 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých dne 28. července 2015 vyhotovil Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 05539-10/2015-ERU. Účastník řízení uplatnil vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokole dne 10. srpna 2015 námitky, které však byly dne 28. srpna 2015 zamítnuty jako nedůvodné. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 05539/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 17. prosince 2015, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 11337-2/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ustanovením § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení uzavřel dne 20. listopadu 2012 se zákazníkem panem [REDAKCE], bytem [REDAKCE], [REDAKCE] (dále jen „zákazník“), smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny pro jeho odběrné místo na adrese [REDAKCE], [REDAKCE], EAN [REDAKCE] (dále jen „dotčené odběrné místo“).

Za odebranou elektřinu, resp. sdružené služby dodávky elektřiny, pak účastník řízení vystavil zákazníkovi dne 30. března 2015 pro dotčené odběrné místo fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny (daňový doklad č. [REDAKCE]) za období od 19. března 2014 do 11. března 2015.

Dne 9. dubna 2015 byla ze strany zákazníka účastníkovi řízení doručena reklamáce vyúčtování sdružených služeb dodávky elektřiny č. [REDAKCE], ve které je mj. uvedeno, že vyúčtovaná cena elektřiny ve výši [REDAKCE] Kč neodpovídá čl. IV odst. 3 Obchodních podmínek dodávky elektřiny ze sítí nízkého napětí účinných od 5. února 2015.

Reklamáce podaná zákazníkem byla v informačním systému účastníka řízení zařazena dne 10. dubna 2015 do fronty k vyřízení. Zákazník následně zaslal dne 26. května 2015 účastníkovi řízení urgenci reklamáce vyúčtování.

Na reklamaci vyúčtování sdružených služeb dodávky elektřiny, která byla doručena účastníkovi řízení dne 9. dubna 2015, bylo účastníkem řízení zákazníkovi odpovězeno dopisem ze dne 4. června 2015. Dne 24. června 2015 byl účastníkem řízení zaslán zákazníkovi opravný daňový doklad (k faktuře č. [REDAKCE]) č. [REDAKCE].

Celková doba vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zákazníka, kterou uplatnil u svého dodavatele, pro předmětné odběrné místo, byla 56 dní.

Účastník řízení v rámci kontroly zejména uvedl, že obdržená reklamace byla dne 10. dubna 2015 předána v jeho systému do fronty k vyřízení. Dne 26. května 2015 jej zákazník k vyřízení reklamace urgoval, díky čemuž účastník řízení zjistil, že reklamace nebyla vyřízena.

Účastník řízení zjistil, že se nejednalo o lidské selhání, nýbrž o chybu v systému. K vyřízení reklamace došlo ze strany účastníka řízení až dne 4. června 2015, kdy účastník řízení zákazníkovi vystavil k jeho odběrnému místu nový ceník [REDAKCE]. Následně účastník řízení dne 24. června 2015 zákazníkovi k reklamované faktuře vystavil opravný daňový doklad č. [REDAKCE].

V období od 12. do 17. března 2015 probíhala u účastníka řízení implementace nového informačního systému (dále též jen „IS“) včetně migrace dat zákazníků do nového IS. O této skutečnosti účastník řízení dopisem informoval ombudsmana Úřadu a požádal jej o shovívavost v případě zvýšeného počtu stížností u Úřadu vůči účastníkovi řízení. Po tomto období trvalo několik týdnů, než se nový IS správně zaběhl. Bohužel reklamace zákazníka byla doručena účastníkovi řízení v období, kdy ještě tento nový IS nefungoval dle představ účastníka řízení, což zapříčinilo nevyřízení předmětné reklamace.

V rámci námitek proti kontrolním zjištěním doručeným Úřadu dne 10. srpna 2015 účastník řízení nad rámec svého vyjádření v rámci kontroly uvedl, že odpovědnost za škodu při nesplnění povinností vyplývajících ze smlouvy se smluvní strana sprostí v případech, kdy toto neplnění bylo způsobeno okolnostmi vylučujícími odpovědnost podle ustanovení § 2913 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). Účastník řízení pak zároveň odkázal na ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, podle něhož právnická osoba neodpovídá za správní delikt, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností zabránila. Vzhledem k tomu, že k porušení povinnosti ze strany účastníka řízení došlo v důsledku implementace nového informačního systému, který v době přijetí reklamace nepracoval na 100 % a zapříčinil nepropadnutí reklamace do fronty odpovědných pracovníků, nemohl účastník řízení zajistit její včasné vyřízení.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s elektřinou tím, že poruší některou z povinností uvedených v ustanovení § 30 odst. 2 energetického zákona.

Podle ustanovení § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona je obchodník s elektřinou povinen dodržovat parametry kvality dodávek elektřiny a služeb.

Požadovanou kvalitu dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi v elektroenergetice stanoví vyhláška č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“).

Podle ustanovení § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny nebo na nevrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.

V rámci příkazního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod elektřinou č. 140805731 s datem zahájení licencované činnosti dne 2. března 2008.

Účastník řízení vyúčtoval za období od 19. března 2014 do 11. března 2015 daňovým dokladem č. [REDAKCE] zákazníkovi dodávku elektřiny, a to na základě uzavřené smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny pro dotčené odběrné místo.

Dne 9. dubna 2015 byla účastníkovi řízení ze strany zákazníka doručena reklamace vyúčtování dodávky elektřiny.

Dne 4. června 2015 zaslal účastník řízení zákazníkovi písemnou odpověď na jeho reklamaci ve smyslu ustanovení § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky, načež byl dne 24. června 2015 zákazníkovi ze strany účastníka řízení zaslán opravný daňový doklad (k faktuře č. [REDAKCE]) č. [REDAKCE].

Celková doba vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zákazníka, kterou uplatnil u svého dodavatele, účastníka řízení, pro dotčené odběrné místo, byla 56 dní.

Účastník řízení tedy nedodržel lhůtu 15 kalendářních dní k zaslání písemného vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zákazníkovi k dotčenému odběrnému místu, čímž nedodržel standard lhůty stanovený ustanovením § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky, a tedy porušil ustanovení § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním více než trojnásobně překročil lhůtu k zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny. V jednání účastníka řízení je tedy možné shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v nezanedbatelném snížení kvality služeb souvisejících s regulovanými činnostmi v elektroenergetice. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt

neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Účastník řízení v rámci svého vyjádření v průběhu kontroly namítal, že nemohl zabránit porušení právní povinnosti v důsledku implementace nového informačního systému.

K tomuto správní orgán podotýká, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou, a je tedy v této oblasti profesionálem, od kterého lze očekávat dodržování základních právních povinností i v době úprav či modernizací jeho interních postupů. Bylo pak čistě v intencích účastníka řízení, jakým způsobem zabezpečí dodržování zákonných lhůt při vyřizování reklamací svých zákazníků v době neúplné funkčnosti informačního systému. Pokud účastník řízení věděl, že nový informační systém není zcela optimálně nastaven, bylo na něm, aby zabezpečil provádění dohledu nad chodem tohoto systému. Správní orgán má tedy za to, že nejsou splněny podmínky liberace dle energetického zákona.

Pokud pak účastník řízení odkazuje na ustanovení § 2913 občanského zákoníku, správní orgán uvádí, že liberace je v rámci správních deliktů dle energetického zákona upravena již výše uvedeným ustanovením § 91d odst. 1 energetického zákona. Ustanovení § 2913 občanského zákoníku je v rámci tohoto správního řízení nepřiléhavé, neboť se nejedná o posuzování odpovědnosti soukromoprávní, ale odpovědnosti za porušení veřejnoprávní povinnosti.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ustanovení § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ustanovení § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona lze uložit podle ustanovení § 91 odst. 13 písm. b) téhož zákona pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obratu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ustanovení § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob je mimo jiné i to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na míru jejich zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek, za vzniklý stav. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu podnikatelské činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení porušil povinnost uloženou mu primárně ustanovením § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona vůči jednomu zákazníkovi. Účastník řízení zároveň překročil lhůtu pro zaslání písemného vyřízení reklamace na vyúčtování dodávky elektřiny o 56 kalendářních dní. Tyto skutečnosti vyhodnotil správní orgán jako

okolnosti, které závažnost správního deliktu snižují, zejména s ohledem na skutečnost, že reklamace byla již v době zahájení kontroly Úřadu vyřízena.

Následky správního deliktu pak vzhledem k výše uvedenému správní orgán hodnotí jako méně závažné, přičemž k této skutečnosti přihlédl při stanovení pokuty rovněž jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení je evidován v rámci jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, kdy účastníku řízení byla rozhodnutím:

- č. j. 02886-5/2012-ERU ze dne 30. dubna 2012 uložena pokuta ve výši 100 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč za porušení ustanovení § 15a odst. 1 energetického zákona,
- č. j. 10393-7/2012-ERU ze dne 17. října 2012 uložena pokuta ve výši 110 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč za porušení ustanovení § 13 odst. 2 písm. a) energetického zákona,
- č. j. 13926-6/2012-ERU ze dne 3. prosince 2012 uložena pokuta ve výši 80 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, za porušení ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“),
- č. j. 00051-9/2015-ERU ze dne 19. května 2015 uložena pokuta ve výši 2 000 000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, za porušení ustanovení § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele,

k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 10 000 Kč, tj. na samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu

hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hraří jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení